

muzički događaj u centru

Muzički događaj godine KVARTET VOĐEN INSTINKTOM

Novi Sad se kao grad koji pretenduje da 2020. godine postane Evropska prestonica kulture može pohvaliti pojedinim događajima koji zaista prevazilaze jednu uobičajenu kulturnu ponudu kada je u pitanju muzika. Podsećanja radi, iako je premijerno izvođenje opere **Mileva Aleksandre Vrebalov**, pod upravom maestra *Aleksandra Kojića*, a u režiji *Ozrena Prohića* gosta iz Hrvatske, bilo prošle 2011. godine u Novom Sadu, na svojevrsan način ova opera obeležila je i ovu godinu u kojoj je zahvaljujući svom kvalitetu i odličnom izvođenju solista i svih ansambala opere SNP-a obezbedila svoj opstanak na „daskama koje život znače“. U prilog ovome govori i učešće opere **Mileva** na festivalskom takmičenju u Segedinu kao i gostovanje u decembru u HNK-u u Zagrebu.

Sa druge strane, značajan korak je i otvaranje ovogodišnje sezone **Vojvodanskih simfoničara**, pod upravom maestra *Berislava Skenderovića* sa uspešno izvedenim delom *Igora Stravinskog* **Posvećenje proleća**, jednim od najkompleksnijih simfonijskih ostvarenja muzike 20. veka. Zatim, gostovanje **hora Ruske državne kapele** i izvođenje vokalno-instrumentalne kantate **Svadba Igora Stravinskog** pod upravom maestra *Valerija Poljanskog*. U ovom obilju izvođenja raznih ansambala, orkestara, horova, solističkih nastupa izdvaja se po svojoj ekskluzivnosti i kvalitetu gostovanje američkog ansambla **Kronos kvartet**.

Neposredno nakon što su primili dve najprestižnije nagrade (*Polar* i *Avery Fisher*) koje se u svetu dodeljuju zaslužnim muzičarima, **Kronos kvartet** je zahvaljujući *Aleksandri Vrebalov*, kompozitorki iz Novog Sada koja već duže vreme živi u Njujorku i čije kompozicije **Kronos** izvodi još od 1995. godine, održao svoj premijerni koncert u Novom Sadu kojim je otvorio svoju ovogodišnju koncertnu sezonu.

Kronos kvartet je danas jedan od najznačajnijih gudačkih kvarteta na svetskoj muzičkoj sceni. Počeo je nepretenciozno, zahvaljujući entuzijazmu svog sadašnjeg umetničkog direktora *Dejvida Heringtona* koji je odlučio 1973. godine da izvođenjem muzike u ansamblu koji čine četvoro ljudi pronađe svoj glas i odgovori na političku situaciju u zemlji. Od tih dana *Kronos kvartet* se s godinama profilisao u jedan, u izvođačkom pogledu, ozbiljan i posvećen ansambl koji svojim odnosom prema kompozitoru i njegovom delu pokazuje jednu novu dimenziju ove interakcije. U prilog ovome govori više od 750 kompozicija

koje je *Herington* poručio od kompozitora/kompozitorki širom sveta a koje *Kronos kvartet* i danas izvodi na svojim ekstenzivnim turnejama koje godišnje traju skoro sedam meseci. Sve ovo govori u prilog tome da je reč o muzičarima koji zahvaljujući sopstvenom radu najpre na sebi a samim tim i u ansamblu, šire mogućnosti gudačkog kvarteta izvodeći i naručujući nova dela i time (re)definišu jedan žanr koji je zahvaljujući njima na prelazu iz 20. u 21. vek dobio novu fizionomiju, a samim tim i interesovanje šire publike.

Koncert, u organizaciji *Kulturnog centra Novog Sada* i pod pokroviteljstvom *Grada*, bio je održan 12. januara u sali „*Jovan Đorđević*“ *Srpskog narodnog pozorišta*, a bio je podeljen u dve velike celine. U nedostatku prave koncertne dvorane ovaj prostor se pokazao adekvatnim po svom kapacitetu, ali ne i po svojim akustičkim performansama koje su daleko od onih koje bi bile potrebne za zvuk jednog ovako profilisanog ansambla. S obzirom da je, kako kaže *Herington*, instinkt taj koji vodi ovaj ansambl u odabiru kompozicija koje će uvrstiti u repertoar, na njemu se mogu naći „rame uz rame“ neka od značajnih aktuelnih ostvarenja na polju savremene muzike i neka bliskoistočna „zarazno“ pevljiva melodija u solidnom aranžmanu nekog od savremenih kompozitora iz tog dela sveta što govori u prilog otvorenosti ovog ansambla za sva dela koja su im dopadljiva na neki specifičan način. Izvedene su kompozicije *Stiva Rajha*, *Mortona Feldmana*, *Bob Dylana/Filipa Glasa*, *Den Viskontija*, *Nikol Lize*, *Majkla Gordona*, *Omara Sulejmana*, *Džejkoba Garčika* i *Aleksandre Vrebalov*, a dve kompozicije su ovom prilikom doživele evropske premijere. Prvi put je, kako kaže *Herington*, ***Kronos kvartet*** otvorio program koncerta sa kompozicijom *WTC 9/11 (2010) Stiva Rajha* koja je posvećena tragičnom događaju terorističkog napada na Svetski trgovinski centar u Njujorku 11. septembra 2001. godine. Našem gradu ostaje samo da istraje na ovom putu...

Adrian Kranjčević